

Попова Т.І.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Аналіз науково-педагогічної літератури свідчить, що самостійна позааудиторна робота здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом і значною складовою освітнього процесу. Дидактичними завданнями позааудиторної самостійної роботи студентів є: пошук знань; їх осмислення і закріплення формування і розвиток практичних навичок, а також інтелектуальних, організаційних умінь; подальше узагальнення і систематизація знань по ходу просування того, хто навчається, від нижчого до вищого ступеню свого становлення як спеціаліста, професіонала. Звідси самостійна робота визначається як засіб організації, педагогічного керівництва, управління навчально-пізнавальною діяльністю (навчанням) студента, яку він здійснює в системі як аудиторних, так і позааудиторних занять. Самостійна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти має сприяти оволодінню ним методикою самонавчання для наступного самостійного опанування найновішими досягненнями науки і техніки.

Проблема організації позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти з фахових дисципліни зводиться до одержання максимізованої оцінки в очікуваних результатах навчання, що означає, що ця проблема не зводиться лише до організації процесу засвоєння знань, формування умінь і навичок, включаючи і досвід творчої діяльності. Поряд з ними необхідно ще формувати і норми емоційно-ціннісного відношення студентів до спеціальності, що здобувається, до їх майбутньої професії. Отже, мова йде про єдність навчального, розвиваючого і виховного впливу на здобувача вищої освіти в процесі його самостійної роботи.

Студент, знаходячись в організованій викладачем системі самостійної роботи, повинен керуватись такою системою дій: планувати свої дії, обирати для себе мету, визначати програми і методи їх досягнення; організовувати і об'єднувати всі свої ресурси для вирішення поставлених проблем; управляти своєю діяльністю, здійснювати самоконтроль з наступним корегуванням своїх дій; здійснювати зв'язок на основі передачі інформації, яка забезпечує прийняття рішення. Важливою умовою активізації позааудиторної самостійної пізнавальної діяльності є створення престижу самостійного пошуку знань. Викладач має сформувати в студентському колективі творче і свідоме відношення до навчальної дисципліни і до спеціальності в цілому.

Це досягається безумовним використанням педагогом всіх дидактичних принципів, цілісною системою довузівської і вузівської професійної орієнтації, визначеністю мети навчання і перспектив професії. Способи творчої діяльності засвоюються шляхом застосування завдань творчого характеру індивідуальних завдань після кожного модулю. Такі завдання передбачають, як правило, використання знань декількох суміжних навчальних дисциплін, набутих в процесі навчання відповідних професійних навичок, спонукають до роздумів і написання на їх основі висновків щодо поставлених проблем, обраних шляхів їх розв'язання.

Позааудиторна діяльність представляє великі можливості для самореалізації. Розвитку самостійності у студентів сприяють різні форми і види позааудиторної навчально - виховної роботи: 1) Організація і проведення семінарів. Добре, коли ці

процеси мають стислий характер, а студентське самоврядування значною мірою намагається вирішувати організаційно важливі питання. 2) Виконання домашніх завдань, науково-дослідної роботи.

Семинарські заняття, як форма навчання є надзвичайно важливою в формуванні у студентів вірних світоглядних поглядів, громадскості, принциповасті, здатності формувати і відстоювати свою позицію. Технологічне забезпечення самостійної підготовки студентів до семінарських занять може зводитись до розробки відповідного змісту методичних вказівок і рекомендацій. При цьому рекомендації саме і будуть визначати технологію самостійної роботи студента. Вони мають направляти діяльність студента на визначення змісту завдання, його вузлових моментів, визначити послідовність досягнення найбільш суттєвих результатів, які б забезпечували ефективне проведення семінарських занять.

Великим стимулом для навчальної діяльності в цілому є виконання студентами обов'язкових домашніх завдань і підготовка до виконання контрольних-залікових занять. Однією із головних вимог є різноманітність завдань за формами. Як правило, обов'язкове домашнє завдання за змістом охоплює третину, а інколи, і половину всього обсягу навчального матеріалу. І здобувач вищої освіти повинен своїми відповідями довести, що він, на визначеному дидактичною метою рівні, засвоїв цей обсяг інформації і задані нею знання, уміння і навички. А для цього треба створити відповідні дидактичні умови для самостійної роботи студентів, що мають відобразитись в змісті завдань і в їх формі. Якщо мова йде про засвоєння знань застосовуються, наприклад тести. Якщо потрібно виявити рівень засвоєння студентом способів діяльності в завдання включаються вправи і задачі репродуктивного характеру.

При необхідності мати інформацію щодо оволодіння студентом творчими способами-застосовуються творчі конструктивні завдання, завдання проблемного комплексного характеру. Важливим є те, що при складанні завдань для самостійної домашньої роботи студентів, це можливість студента самостійно визначити послідовність, темп і час виконання завдань.

Саме такі домашні завдання будуть стимулювати самостійну навчальну роботу студента. Більш того, вони стануть основою навчання студентів способом організації самостійної пізнавальної діяльності, яка буде йому необхідна в подальшій професійній роботі. При формуванні завдань і змісту науково-дослідної роботи важливо, так як і при формуванні змісту завдань для домашньої роботи, створити попередньо їх структуру і модель. Для цього перед усім треба визначитись з переліком практичних навичок і інформаційних джерел, якими має оволодіти студент. За кожним з цих елементів слід визначити можливість застосування проблеми або ж їх варіативність.

Таким чином, позааудиторна самостійна є важливою формою організації процесу навчання, яка реалізуються за рахунок використання різних форм та сприяє розвитку самостійності здобувачів вищої освіти.